

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 4 december 2017
Datum GS-besluit: : 19 december 2017

Vragen nr. 107

Vragen van mevrouw drs. ing. **O.A.C. de Meij** (50plus) over COELO onderzoek naar gemeentelijke samenwerking.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 4 december 2017 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw drs. ing. **O.A.C. de Meij** (50plus), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Een onderzoek van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheid (COELO) heeft als conclusie dat samenwerking tussen gemeenten in de periode 2005-2013 niet heeft geleid tot lagere uitgaven. Bij zowel kleinere als grotere gemeenten lijkt samenwerking de uitgaven juist te hebben verhoogd. Voor de hypothese dat samenwerking leidt tot betere dienstverlening voor de inwoners is geen onderbouwing gevonden. In het sociaal domein wordt het bestaan van schaalvoordelen twijfelachtig genoemd. Voorts wordtesignaleerd dat een groot nadeel van samenwerken is: de democratische controle is beperkt. Wethouders zitten niet altijd in het bestuur van een samenwerkingsverband, en gemeenteraden staan op afstand waardoor verantwoordelijkheden onduidelijk zijn.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Bent u bekend met het onderzoek van het COELO over de gevolgen en effecten van de bestuurlijke gemeentelijke schaalvergroting.

Antwoord 1:

Ja.

Zijn gezien het onderzoek Gedeputeerde Staten van mening dat gedwongen fusies middels AHRI procedures heroverwogen dient te worden aangezien fusies tussen gemeenten zowel geen geld opleveren, maar ook niet aantoonbaar leiden tot een beter dienstverlening voor burgers.

Antwoord 2:

Nee.

Het argument van kostenbesparing en efficiency kan en mag niet leidend zijn bij het inzetten van een provinciale procedure op grond van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) om tot fusie van gemeenten te komen. Dit is dan ook niet de reden waarom de arhi-procedure is gestart in de Gooi en Vechtstreek.

Wij hebben een verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het lokaal bestuur. Op basis van het 'Provinciaal beleidskader 2013: 'Bestuurskrachtige regio's in Noord-Holland' en het coalitieakkoord 'Ruimte voor groei' stelt de provincie zich vooral op als partner van de gemeenten om van daaruit een verbindende, ondersteunende, faciliterende, stimulerende en acterende rol te spelen. In beginsel is de provincie voorstander van gemeentelijke samenwerking van onderop, tenzij bestuurlijke kwaliteit dan wel verminderde bestuurskracht tot gevolg hebben dat de dienstverlening aan burgers of de democratische legitimiteit onder druk komt te staan. Op dat moment kan de provincie het instrumentarium van de Wet arhi inzetten, zoals thans in het geval van de Gooi en Vechtstreek.

Vraag 3:

Zijn de resultaten van dit onderzoek voor Gedeputeerde Staten in zijn algemeenheid reden om het beleid van herindelingen en samenwerkingen te heroverwegen? Zo niet kunt u aangeven waarom niet.

Antwoord 3:

Nee. Zie antwoord 2.

Vraag 4:

Bent u met ons van mening dat gezien de resultaten van dit onderzoek het verstandig is de nu in gang gezette herindelingen middels een AHRI procedure aan te houden tot meer informatie beschikbaar is.

Antwoord 4:

Nee. Er is voldoende onderzoek gedaan naar de bestuurlijke situatie in de Gooi en Vechtstreek. Het bestuurskrachtonderzoek van Deloitte en het onderzoek in opdracht van Weesp in 2016 toonden aan dat de bestuurskracht van Weesp, van Wijdemeren en van de regio Gooi en Vechtstreek als geheel onvoldoende was. De bestuurskracht van Blaricum en Laren werd als kwetsbaar beoordeeld vanwege de BEL-constructie en de relatief beperkte schaal van beide gemeenten.

De conclusies en aanbevelingen van het onderzoek in 2016 waren in lijn met de eerdere onderzoeken van Winsemius (2013) en Jansen en Te Grotenhuis (2014) naar deze regio. Daarnaast had de minister van BZK in 2013 aan de provincie om een advies gevraagd over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten Muiden en Weesp, ingebed in een lange termijn perspectief voor de gehele Gooi en Vechtstreek. Wij hebben op 8 november 2013 advies uitgebracht aan de minister en hebben op 23 januari 2015 een aanvullend advies met een uitwerking voor de middellange termijn aan de minister gezonden.